

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Cdo/211/2019
Identifikačné číslo spisu: 4109205494
Dátum vydania rozhodnutia: 23.06.2020
Meno a priezvisko: Mgr. Dušan Čimo
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:4109205494.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Allianz - Slovenská poisťovňa, a. s., so sídlom v Bratislave, Dostojevského rad 4, proti žalovanému H. T., trvale bytom v F., T. XXX/X, zastúpenému JUDr. Pavlom Gráčikom, advokátom v Nitre, Farská 40, o zaplatenie 5.454,06 € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 17 C 201/2009, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 18. apríla 2018 sp. zn. 6 Co 198/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyňa má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Žalobkyňa sa žalobou došlou Okresnému súde Nitra (ďalej tiež len „súd prvej inštancie“) 12. marca 2009 domáhala na žalovanom zaplatenia sumy 5.454,06 €, pričom svoj žalobný nárok opierala o skutočnosť, že žalovaný ako chodec 22. marca 2007 v čase okolo 14,30 hod. prechádzal cez vozovku v F., na V. F. mimo prechodu pre chodcov, z pravej strany na ľavú, pričom sa nepresvedčil, či takto môže urobiť bez nebezpečenstva a skočil do jazdnej dráhy vozidla EČ F.-XXXCV, ktorého vodič sa snažil vyhnúť zrážke s chodcom a narazil do oproti idúceho vozidla EČ Q. XX T. (správne „Q.-XXXBG“ - pozn. Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ďalej tiež len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“). Pri takejto dopravnej nehode došlo ku kontaktu chodca s pravou zadnou časťou vozidla EČ F.-XXXCV a z toho dôvodu z havarijného poistenia tohto vozidla vyplatila žalobkyňa náklady na opravu v celkovej výške 164.309,-Sk (v prepočte po konverzii meny 5.454,06 €).

2. Súd prvej inštancie rozsudkom z 26. apríla 2017 č. k. 17 C 201/2009-327 (v poradí tretím) I. žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 2.727,03 € s 10 % úrokom z omeškania ročne od 11. marca 2009 až do zaplatenia, všetko do 3 dní; II. vo zvyšku (teda čo do presnej polovice žalobou požadovanej sumy na tzv. istine) žalobu zamietol, III. a IV. obom stranám sporu uložil povinnosť zaplatiť štátu náhradu trov konania, každej vo výške 425,46 € na svoj (bližšie neoznačený) účet (Okresného súdu Nitra), v oboch prípadoch taktiež do 3 dní a V. žiadnej zo strán nepriznal právo na náhradu trov konania. Na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že v danom prípade sú

splnené podmienky na aplikovanie ustanovenia § 450 Občianskeho zákonníka (zákona č. 40/1964 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej tiež len „O. z.“), teda na uplatnenie zmierňujúceho sudcovského práva. Poukázal na skutočnosť, že žalovaný je študentom vysokej školy, v čase vzniku dopravnej nehody mal len 15 rokov, škoda, ktorú spôsobil, nebola spôsobená úmyselne a prihliadnuc na okolnosti vzniku škody aj na osobné pomery žalovaného, jeho zdravotný stav, rodinné, sociálne a zamestnanecké a iné spoločenské pomery mal za to, že je dôvod na zníženie priznávanej náhrady škody na polovicu z celkovej škody (keď podľa jeho názoru by uloženie vyššej náhradovej povinnosti malo pre žalovaného likvidačné následky). Priznanie žalobkyni aj úroku z omeškania súd prvej inštancie odôvodnil ustanovením § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. a napokon rozhodnutie o trovách konania ustanovením § 255 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku (zákona č. 160/2015 Z.z., dnes už i v znení zákonov č. 87/2017 Z.z. a č. 350/2018 Z.z., ďalej tiež len „C. s. p.“).

3. Krajský súd v Nitre (ďalej tiež len „odvolací súd“ a spolu so súdom prvej inštancie tiež len „nižšie súdy“) na odvolanie žalovaného rozsudkom z 18. apríla 2018 sp. zn. 6 Co 198/2017 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti vo veci samej, týkajúcej sa zaplata istiny (2.727,03 €) a v časti trov konania štátu aj strán sporu ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 C. s. p.); v časti zaplata úroku z omeškania rozsudok zmenil znížením priznanej úrokovej sadzby na 9,5 % ročne a žalobkyni priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. S poukazom na odôvodnenia svojich dvoch predošlých rozhodnutí v predmetnej veci zdôraznil, že už v takýchto svojich skorších rozhodnutiach poskytol obširny teoreticko-právny výklad ustanovení upravujúcich všeobecnú zodpovednosť za škodu, ako aj zodpovednosť za škodu maloletých osôb a osôb postihnutých duševnou poruchou (§ 420 a § 422 ods. 1 O. z.). Po opätovnom prejednaní veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie v intenciách posledného zrušujúceho rozhodnutia i postupoval, po doplnení dokazovania vo veci riadne zistil skutkový stav a vec správne posúdil i po právnej stránke. Na potvrdenie správnosti záverov súdu prvej inštancie v napadnutej časti odvolací súd uviedol tiež, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vyčerpávajúce, správne skutkovo a právne zdôvodnené a zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská strán sporu k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad, z ktorých vyvodil svoje právne závery a tieto i primerane vysvetlil a zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré žalobe sčasti vyhovel a vo zvyšku ju zamietol. Podľa odvolacieho súdu sa súd prvej inštancie v dôvodoch rozsudku v podstate vyporiadal aj s odvolacími námietkami žalovaného, rovnako tak urobil aj odvolací súd už vo svojich zrušujúcich uzneseniach, na ktoré opätovne poukázal (závery týkajúce sa zodpovednosti žalovaného za spôsobenú škodu, zákonnosti podania vysvetlenia žalovaného k dopravnej nehode, či nepripustenie ďalšieho dopĺňania dokazovania). Vzhľadom na právny názor odvolacieho súdu vyjadrený v uznesení z 21. decembra 2011 sp. zn. 6 Co 99/2011, že boli splnené všetky predpoklady zodpovednosti za škodu v zmysle § 420 O. z. a že v danom prípade nenastala situácia podľa § 422 ods. 1 O. z. (teda nenastala situácia, že škodca, t. j. žalovaný bol v čase vzniku dopravnej nehody úplne neschopný ovládať svoje konanie alebo neschopný posúdiť následky svojho konania, nakoľko zo záverov znaleckého posudku jednoznačne vyplýva, že táto schopnosť žalovaného bola len znížená, nie však vylúčená, teda žalovaný je povinný uhradiť škodu). Súd prvej inštancie preto správne pristúpil k použitiu ustanovenia § 450 O. z. a pri určovaní výšky škody prihliadol na dôvody hodné osobitného zreteľa, uzavrel potom odvolací súd, ktorý rozhodnutie o náhrade trov odvolacieho konania odôvodnil ustanovením § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 C. s. p.

4. Proti takémuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie. Dovolanie odôvodnil ustanoveniami § 420 písm. f/ ako aj § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p. Prípustnosť dovolania vidí vo viacnásobnom porušení ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p. v tom, že súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočnil svoje procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Nesprávnosť postupu podľa dovolateľa spočíva najmä v tom, že oba nižšie súdy neprihliadali na jeho argumenty o nemožnosti akceptácie výsledkov znaleckého dokazovania, ktoré sa týkalo najmä posúdenia jeho vôľovej a rozpoznávacej schopnosti. Tvrdí, že jeho odvolacie argumenty zostali nepovšimnuté bez akejkoľvek reakcie, preto napádané rozhodnutie odvolacieho súdu považuje za formálne. Rozsudok považuje za arbitrárny a neodôvodnený, pretože

nedostal konkrétnu odpoveď na svoju argumentáciu týkajúcu sa toho, či je možné považovať znalcov za aprobovaných aj vzhľadom na ich odborné zameranie posudzovať ovládaciú a rozpoznávaciu schopnosť dieťaťa. Poukázal na to, že žiadal vykonať znalecké dokazovanie znalcom z odboru detskej psychológie, ktorý zostal zo strany súdu bez povšimnutia. Ďalším z navrhovaných dôkazov bol jeho návrh na vykonanie dokazovania v tom smere, či bolo možné zo strany vodiča, ktorý bol žalobkyňou odškodnený, zabrániť nehode, resp. či a akou mierou prispel k vzniku dopravnej nehody, najmä z pohľadu rýchlosti, ktorou viedol motorové vozidlo a podľa žalovaného súd ani na tento návrh na vykonanie dokazovania nereflektoval. Taktiež uvádza, že nehoda, na základe ktorej si žalobkyňa uplatňuje nárok na náhradu škody, bola predmetom šetrenia v rámci priestupkového konania, ktoré však bolo zastavené z dôvodu, že zanikla zodpovednosť za priestupok a teda nie je žiadnym relevantným rozhodnutím preukázané, že by zodpovedal za vzniknutú škodu, t. j. nie je zrejmé, či je (žalovaný) pasívne vecne legitimovaný. Predpoklad zodpovednosti za škodu vyvodzoval súd prvého stupňa z výpovede žalovaného z priestupkového konania, ktoré je podľa neho nezákonným dôkazom, pretože pri výsluchu nebol prítomný ani zákonný zástupca, ani orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Dovolateľ je toho názoru, že objasnený skutkový stav v čase vyhlásenia rozsudku súdu prvej inštancie nebol absolútne dostatočný pre ustálenie dôvodnosti nároku žalobkyne. Rozpor s rozhodovacou praxou dovolacieho súdu vidí v tom, že oba súdy nereagovali na jeho argumentáciu týkajúcu sa nezákonnosti dôkazu - podania vysvetlenia v priestupkovom konaní napriek tomu, že ju podložil právnym názorom dovolacieho súdu uvedeným v rozsudku z 25. januára 2012 sp. zn. 10 Sžd 19/2011, od ktorého sa súdy odklonili. Navrhol preto rozsudok odvolacieho súdu ako aj súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alternatívne zmeniť rozsudok tak, že súd žalobu v celom rozsahu zamietla.

5. Žalobkyňa navrhla dovolanie odmietnuť, resp. zamietnuť ako nedôvodné.

6. Najvyšší súd po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 427 C. s. p.), na to oprávnenou osobou (§ 424 C. s. p.), zastúpenou v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 C. s. p.) bez nariadenia pojednávania (§ 443, časť vety pred bodkočiarkou C. s. p.) skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania a dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

7. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Mimoriadnej povahy dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. Podľa § 419 C. s. p. proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním.

8. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov a jedného nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky) je poskytnúť uplatňovanému právu súdnu ochranu, avšak len za predpokladu, že sú splnené procesné podmienky súdneho konania (I. ÚS 80/09, II. ÚS 79/08, IV. ÚS 476/2012). Dovolací súd preto pristupuje k podanému dovolaniu tak, že najskôr skúma, či je procesne prípustné; k posúdeniu opodstatnenosti dovolania (t. j. posúdeniu, či je v ňom opodstatnene uplatnený dovolací dôvod) sa dovolací súd dostáva len v prípade prijatia záveru, že dovolanie je prípustné.

9. Dovolanie je prípustné, ak jeho prípustnosť vyplýva z ustanovenia § 420 C. s. p. alebo § 421 C. s. p. Dôvody zakladajúce prípustnosť dovolania treba dôsledne odlišovať od dôvodov, ktoré zakladajú opodstatnenosť dovolania. Opodstatnené (dôvodné) dovolanie je také prípustné dovolanie, v ktorom je oprávnené uplatnený dovolací dôvod. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (§ 428 C. s. p.). V prípade dovolania prípustného podľa § 420 C. s. p. je dovolacím dôvodom procesná vada zmätočnosti uvedená v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C. s. p.); v prípade dovolania, ktoré je prípustné podľa § 421 ods. 1 C. s. p. je potom dovolacím dôvodom nesprávne právne posúdenie veci (§ 432 ods. 1 C. s. p.).

10. Podľa § 420 C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci

samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. Podľa § 421 ods. 1 C. s. p. je potom dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

12. Dovolateľ namietal, že súd (odvolací) nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C. s. p.). Postupom súdov oboch nižších inštancií bolo porušené jeho právo na spravodlivý proces tým, že objasnený skutkový stav v čase vyhlásenia prvoinštančného rozsudku nebol absolútne dostačujúci pre ustálenie dôvodnosti nároku žalobkyne. Nevykonaním všetkých ním navrhnutých dôkazov a nesprávnym vykonaním vykonaných dôkazov potom dospeli k nesprávnym skutkovým zisteniam.

13. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ C. s. p., sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces, b/ nesprávnosť procesného postupu súdu reprezentujúceho takýto zásah a c/ intenzita zásahu, ktorého dôsledkom je znemožnenie procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia v takej miere, že už dochádza k porušeniu práva na spravodlivý proces.

14. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

15. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p. treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu v prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

16. Z doterajšej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu vyplýva, že nevykonanie niektorého z navrhovaných dôkazov bez ďalších relevantných skutočností nezakladá tzv. zmätočnosťnú vadu v procesnom postupe odvolacieho súdu. Súd totiž nie je viazaný návrhmi strán sporu na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhnuté dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z navrhnutých dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu a nie strán sporu. Postup súdu, ktorý v priebehu konania nevykonával všetky stranou sporu navrhnuté dôkazy, nezakladá prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p., lebo

týmto postupom súd neporušil právo strany sporu (v tomto prípade žalovaného) na spravodlivý proces.

17. Nespôsobilou založiť prípustnosť dovolania je aj dovolacia námietka žalovaného týkajúca sa prípadného nesprávneho hodnotenia vykonaných dôkazov odvolacím súdom, ktorú tiež bez ďalších relevantných skutočností nemožno považovať za tzv. zmätočnosťnú vadu v procesnom postupe odvolacieho súdu, a to preto, že (i) hodnotenie dôkazov prislúcha zásadne len tomu súdu, ktorý ich vykonal, teda v tomto prípade súdu prvej inštancie a (ii) pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, ale táto skutočnosť sama osebe prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p. nezakladá. Už dávnejšia judikatúra najvyššieho súdu (R 42/1993, R 37/1993, R 125/1999, R 6/2000) ako aj viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu (napr. sp. zn. 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011 a 7 Cdo 38/2012) zastávali názor, že ani prípadná neúplnosť či nesprávnosť skutkových zistení a skutkových záverov nie je v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovaná bez ďalšieho za dôvod zakladajúci tzv. zmätočnosťnú vadu konania. Zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu týchto judikátov a rozhodnutí nedotkli, preto ich treba považovať za naďalej aktuálne.

18. Dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Dovolací súd nedisponuje oprávnením dokazovať hmotnoprávne skutky, na to slúži nachádzacie (základné) konanie a konanie na odvolacom súde. Predmetom dokazovania pred dovolacím súdom sú napr. včasnosť a prípustnosť dovolania; skutkový stav a výsledky dokazovania spred nižších súdov sa nemôžu pred dovolacím súdom meniť (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, pri § 442). Dovolací súd bol preto viazaný zisteniami súdov nižších inštancií ohľadom preukázania zodpovednosti za škodu v zmysle § 420 O. z.

19. Na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú teda povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorý je v zmysle § 442 C. s. p. viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porov. I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p., avšak tieto vady v prejednávanej veci najvyšší súd nezistil. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, prečo nepovažoval za potrebné vykonať ďalšie navrhnuté dôkazy (body 19. a 20. rozsudku odvolacieho súdu).

20. Pokiaľ dovolateľ namietal nepreskúmateľnosť rozhodnutia, k tejto dovolací súd uvádza, že pôvodne nejednotná rozhodovacia prax najvyššieho súdu viažúca sa k problému, či vady odôvodnenia súdneho rozhodnutia považovať za postup odnímajúci účastníkom konania možnosť konať pred súdom (a teda za jednu zo zmätočnosťných väd podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku - zákona č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej tiež len „O. s. p.“) alebo (len) za tzv. inú vadu konania, majúcu za následok nesprávne rozhodnutie veci v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p., viedla k prijatiu zjednocujúceho stanoviska občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, uverejneného v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako R 2/2016, ktorého právna veta znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu tohto stanoviska nedotkli, preto ho treba považovať aj naďalej za aktuálne.

21. V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003). V odôvodnení žalovaným napádaného rozsudku totiž odvolací súd citoval ustanovenia, ktoré aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Ani ostatný obsah spisu v ničom neopodstatňuje tvrdenie dovolateľa, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil spôsobom priechiacim sa zákonu, pričom za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ C. s. p. nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa (ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, o aký prípad tu ale nejde).

22. Z práve uvedených dôvodov preto odvolací súd dospel k tomu, že dovolanie žalovaného podľa § 420 písm. f/ C. s. p. prípustné nie je.

23. Dovolateľ prípustnosť svojho dovolania vyvodzoval tiež z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p. a zastával názor, že napádané rozhodnutie odvolacieho súdu je založené na nesprávnom právnom posúdení veci, pri ktorom sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu vyslovenej v uznesení najvyššieho súdu sp. zn. 10 Sžd 19/2011, keď súdy nereagovali na jeho argumentáciu týkajúcu sa nezákonnosti dôkazu - podania vysvetlenia v priestupkovom konaní (na základe ktorého posúdili zodpovednosť za škodu v zmysle § 420 O. z.).

24. Podľa § 422 ods. 1 písm. a/ C. s. p. dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo pohľadávky sa nepríhliada. Podľa odseku 2 tohto ustanovenia na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

25. Citované ustanovenie obmedzuje prípustnosť dovolania pre nesprávne právne posúdenie veci tzv. majetkovým cenom (ratione valoris). Limituje prípustnosť dovolania určením výšky sumy, ktorá má byť predmetom dovolacieho prieskumu, pričom túto výšku viaže na desaťnásobok minimálnej mzdy vo všetkých sporoch, ktorých predmetom je peňažné plnenie. Výnimku predstavujú spory s ochranou slabšej strany, keď, vychádzajúc z koncepcie zvýšenej ochrany týchto definovaných subjektov, je majetkový cenový znížený na dvojnásobok minimálnej mzdy, aby v týchto sporoch bola ponechaná možnosť dovolacieho prieskumu i pri nižších sumách plnenia (v tejto súv. por. tiež § 422 ods. 1 písm. b/ C. s. p.). To znamená, že pokiaľ je dovolaním napadnutý (v skutočnosti presnejšie „napádaný“, keďže otázka účinného napadnutia je práve otázkou prípustnosti dovolania) výrok rozhodnutia odvolacieho súdu o peňažnom plnení, je dovolací prieskum pre nesprávne právne posúdenie veci možný, len ak peňažné plnenie prevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy, resp. v sporoch s ochranou slabšej strany dvojnásobok minimálnej mzdy.

26. V preskúmvanej veci je predmetom dovolacieho konania na základe dovolania žalovaného rozhodnutie odvolacieho súdu potvrdzujúce rozsudok súdu prvej inštancie o prisúdení žalobkyni (a zodpovedajúcej povinnosti žalovaného na zaplatenie) sumy 2.727,03 €. Výška minimálnej mzdy v čase podania žaloby (v marci 2009) bola 295,50 € (podľa § 1 písm. a/ nariadenia vlády č. 422/2008 Z.z., ktorým sa ustanovuje suma minimálnej mzdy na rok 2009). Odvolací súd teda rozhodoval dovolaním napádaným výrokom svojho rozsudku (vo veci samej) o peňažnom plnení neprevyšujúcom desaťnásobok minimálnej mzdy, ktorým bola v rozhodnom čase suma 2.955 € (2.727,03 < 2.955). Prípustnosť dovolania žalovaného aj v časti opieranej o ustanovenie § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p. je preto podľa už vyššie citovaného § 422 ods. 1 písm. a/ rovnakého zákona vylúčená.

27. Najvyššiemu súdu preto neostávalo iné, než dovolanie žalovaného odmietnuť, a to podľa § 447 písm. c/ C. s. p. (ako neprípustné).

28. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.).

29. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0, v časti trov konania pomerom 2 : 1.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.